

Henkilötieto ja tietosuoja

General Data Protection Regulation 2018 (EU:n yleinen tietosuoja-asetus)

<https://tietosuoja.fi/gdpr>

Mitä on henkilötieto?

- Tietoja, jotka yksin riittävät tunnistamaan henkilön ovat mm. henkilön koko nimi, henkilötunnus, sähköpostiosoite ja biometriset tunnisteet kuten sormenjälki, kasvokuva, ääni, silmän iiris, kämmenen muoto ja käsin tehty allekirjoitus.
- Yksittäiset tiedot, joiden avulla henkilön voi kohtuullisen helposti tunnistaa ovat esimerkiksi postiosoite, puhelinnumero, harvinainen ammattinimike (esim. tietosuojavaltuutettu, presidentti) taikka hyvin harvinainen sairaus (esim. Nasu–Hakolan tauti). Myös harvinainen tapahtuma voi olla avain henkilön tunnistamiseen (esim. ihmiseen osunut salamanisku Pohjois-Savossa). Ryhmään kuuluvat myös opiskelijatunnus, vakuutusnumero, tilinumero, tietokoneen IP-osoite ja vastaavat.
- Epäsuoriksi tunnisteiksi luetaan tiedot, jotka yksin eivät riitä tunnistamiseen, mutta yhdistettynä voivat mahdollistaa henkilön tunnistamisen.

Tutkijalle

- Olen määritellyt henkilötietojen käsittelyn tarpeen, tarkoituksen ja oikeusperustan (tutkimussuunnitelma)
- Olen laatinut tietosuojailmoituksen ja toimittanut sen tutkittavalle. (ei valmiit aineistot= rekssiterin pitäjä on joku muu)
- Käytän pseudonymisointia (suorien tunnistetietojen poisto) suojakeinona, jos mahdollista.
- Tiedän, että henkilötietoja ei saa siirtää (ml. tallentaa) EU/ETA alueen ulkopuolelle (ilman suojatoimia).
- Tiedän, mitkä ovat yliopiston määrittelemät tietoturvaliset käsittely-ympäristöt (ks. ympäristöt), lisätietoja (tietoturva@jyu.fi).
- Hävitän henkilötiedot tietoturvalisestl heti kun se on mahdollista tutkimukseni päätyttyä (elinkaari).
- Olen miettinyt mitä riskejä tutkittavalle voi aiheutua tietojen paljastumisesta.
- Ymmärrät, että sinua koskee vaitiolovelvollisuus ja salassapito, etkä voi jakaa tai sallia pääsyä aineistoon edes perheenjäsenillesi.

Tietosuojailmoitus ja suostumuslomake

- Omaa aineistoa keräävä (jos ja yleensä kun aineisto sisältää henkilötietoja), opiskelija tekee sekä 1) tietosuojailmoituksen että 2) tutkimukseen suostumuslomakkeen käyttäen yliopiston pohjia (Peda.netissä).
- Tietosuojailmoituksen opiskelija säilyttää itsellään, ei siis lähetä sitä yliopistolle.
- Tietosuojailmoitus tulee toimittaa tutkimukseen osallistujalle henkilökohtaisesti, eikä sitä tarvitse palauttaa tutkijalle allekirjoitettuna, kun käytetään erillistä tutkimukseen suostumuslomaketta.

Tutkimushaastattelujen tietoturvaohjeet korona-aikaan

- Haastatteluilla kerättävä tutkimusaineisto sisältää usein henkilötietoja tai muuta salassa pidettävää tietoa ja joissain tutkimuksissa kerätään myös erityisiä henkilötietoryhmiä kuten terveydentilatietoja.
- Verkkokokoussovelluksilla voidaan tehdä myös haastatteluja. Sovelluksia on lukuisia, mutta yliopiston töissä verkkokokouksiin on käytettävä joko Zoom tai Microsoftin Teams sovellusta. Näille sovelluksille yliopisto antaa tukea ja niiden asetuksia on säädetty yliopiston tarpeiden mukaisiksi.
- Haastattelua isännöi (host) vain haastattelija(t), muille ei saa antaa oikeuksia
- -Alustoina Zoom, Teams yo:n käyttäjätunnuksilla